

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/95/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123331623
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:6123331623.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX C., 2. E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX C., obaja zastúpení Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 33.178,92 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu žalobcu zamieťa.

Žalovaným v 1. a 2. rade priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

5Csp/95/2023

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 5.6.2023 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 33.178,92 eur spolu s úrokom z úveru vo výške 5,49% ročne zo sumy 26.603,40 od 07.02.2023 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 26.996,10 eur od 07.02.2023 do zaplatenia a trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 19.12.2017 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver č. XXXXXXXX X XX vo výške 27.900,- eur. V zmysle čl. VIII. Bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami sumou vo výške 194,09 eur, ktoré bol povinný uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 52,49 eur, 5,49 % p. a. úrok za medziúver vo výške 127,65 eur a poplatok za rizikové životné poistenie vo výške 13,95 eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatok za poistenie a vklady na konto sporenia. Žalobca vklad prijatý na konto stavebného sporenia, ako splátku úroku z medziúveru a poplatok za prijatie do poistenia, preúčtoval na konto medziúveru. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V., bod 5.3. zmluvy o úvere. Splátky sú splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. V súlade s čl. V. a VI. Zmluvy o úvere sa žalovaní zaviazali platiť poplatok za rizikové životné poistenie pravidelnými mesačnými platbami vo výške 13,95 eur. Žalovaný v 1. rade prehlásil a svojim podpisom potvrdil prijatie do poistenia ako

poistená osoba. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 02.08.2021 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok. Dňa 06.10.2021 vyhlásil žalobca mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca listom zo dňa 18.04.2023 vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy, no žalovaní dlžnú sumu neuhradili. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 1.293,97 eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 27.900,00 eur, čo predstavuje po započítaní sumu 26.606,03 eur (istina). Žalovaná suma, t. j. dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (06.10.2021), predstavuje sumu vo výške 29.425,80 eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 26.606,03 eur; z nezaplatených 5,49 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 27.900,00 eur do 06.10.2021 spolu vo výške 2.457,07 eur a z nezaplatených poplatkov za poistenie 26 x 13,95 eur, spolu vo výške 362,70 eur. Žalobca si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, celkovo vo výške 95,00 eur. Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca úročí istinu dohodnutým 5,49 % p. a. úrokom za úver a zároveň istinu s poplatkami 5,00% ročným úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 07.10.2021). Žalobca v súvislosti s nárokom na úrok za úver po vyhlásení splatnosti, poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.07.2019, sp. zn. 6Cdo/113/2018 a zo dňa 16.06.2020, sp. zn. 5Cdo/42/2020. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti, žalobca dňa 06.02.2023 započítal pohľadávku vo výške 2,63 eur v prospech konta medziúveru. Žalobca si uplatňuje sumu vo výške 33.178,92 eur, vyčíslenú k 06.02.2023 spolu s príslušenstvom a trovy konania.

2. Na základe výzvy súdu v rámci upomínacieho konania zo dňa 15.08.2023, žalobca uviedol, že súhlasí s vydaním platobného rozkazu v časti nasledovne: v časti istiny vo výške 26.966,10 eur, v časti úroku vo výške 4.410,02 eur, v časti úroku z omeškania vo výške 1.802,80 eur, v časti úroku 5,49 % ročne zo sumy 26.603,40 eur od 07.02.2023 do zaplatenia, najviac však do 15.12.2043, v časti úroku z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 26.966,10 eur od 07.02.2023 do zaplatenia, v časti trov konania.

3. Predmetom ďalšieho konania tak ostal vyššie uvedený nárok žalobcu. Následne v uvedenom rozsahu Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 23.08.2023 platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaných 1 a 2 zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v súlade s podaním žalobcu zo dňa 16.08.2023.

4. Žalovaní v 1. a 2. rade podali prostredníctvom svojho právneho zástupcu proti platobnému rozkazu dňa 12.09.2023 odpor, v ktorom uviedli, že žalobca nepreukázal, že im riadne doručil predmetné výzvy na zaplatenie dlžnej sumy tej ktorej omeškanej splátky. Z uvedeného vyplýva nepravdivosť tvrdení žalobcu, na ktorých zakladá preukazovanie svojho nároku, nesplnenie predpokladov pre platnosť postúpenia pohľadávky, čo má za následok nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a nesplnení predpokladov podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. V žalobe absentuje akékoľvek tvrdenie žalobcu o tom, z čoho presne pozostáva jeho uplatňovaný nárok, zo splatnosti akých splátok odvodzuje svoju pohľadávku. Žalobcom uplatnený nárok je neoprávnený z dôvodu, že žalobca nesplnil podmienky stanovené s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Zo spisu vyplýva, že žalobca neupozornil na možnosť zosplatiť dlh jednorázovo platne, ako to predpokladá vyššie uvedené ustanovenie majúce rozhodujúci dopad na tento žalobcov návrh. Žalobca síce vyhlásil okamžitú splatnosť celého úveru, ale na túto skutočnosť nijako predtým neupozornil, nesplnil teda všetky zákonom ustanovené predpoklady. Jednotlivé jednostranné právne úkony z dôvodu ich neurčitosti nemožno považovať za platné. Zmluva taktiež neobsahuje zmluvné podmienky, ktoré svojim obsahom vytvárajú hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy v ich neprospech, čo by súd mal ex offio zohľadniť a vyhlásiť za neprijateľné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok budú definovať na základe Neuznali peňažný nárok uvedený v platobnom rozkaze v celkom rozsahu.

5. Vo vyjadrení k odporu žalobca uviedol, že v podanom návrhu na vydanie platobného rozkazu je presne uvedené z čoho pozostáva žalovaná suma. Žalobcovi nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospeli žalovaní k záveru, že žalobca nemá dostatočnú aktívnu legitímáciu, keďže žalobca je veriteľom zo zmluvy o úvere, kde žalovaní sú dlžníci, ktorí porušili svoje povinnosti a v danom prípade nedošlo k postúpeniu pohľadávky. Žalobca si splnil všetky podmienky, ktoré mu ustanovuje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a žalovaných listom zo dňa 02.08.2021, doručenom dňa 06.08.2021, vyzval na zaplatenie omeškanej sumy a zároveň ich upozornil na vyhlásenie splatnosti a nakoniec listom zo dňa 06.10.2021, doručenom dňa 13.10.2021 a 14.10.2021 túto splatnosť vyhlásil. Žalobca uviedol, že uvedené ustanovenie nestanovuje žalobcovi povinnosť označiť splátku s ktorou sú žalovaní v omeškani a žalobca si riadne splnil všetky povinnosti v zmysle tohto ustanovenia a splatnosť

riadne vyhlásil. Žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.03.2022, spis zn. 7CoCsp/4/2021, v súvislosti s argumentáciou, že výzva pred zosplatením ani samotné zosplatenie nemôže byť neplatné pre neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že v nich nie je jednoznačne uvedené, pre omeškanie s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Žalobca nesúhlasí s tvrdením, že predmetná zmluva je v rozpore s dobrými mravmi a obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a má za to, že zmluva je riadne v súlade s platnými právnymi predpismi. Vzhľadom na uvedené, žalobca trval na podanej žalobe v celom rozsahu.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 19.12.2017 s amortizačnou tabuľkou k zmluve, Predpoklady, ktoré použil veriteľ na výpočet RPMN medziúveru a stavebného úveru, Pristúpením k rámcovej poisťovnej zmluve rizikového životného poistenia zo dňa 04.12.2017, Upozoreniami na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 02.08.2021 spolu s doručenkami, Oznameniami o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 06.10.2021 spolu s doručenkami, Upozoreniami na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 02.08.2021 spolu s doručenkami, Predžalobnými výzvami na zaplatenie dlhu zo dňa 18.04.2023 spolu s doručenkami, výpisom z účtu z medziúveru č. XXXXXXXX X XX, výpisom z účtu stavebného sporenia č. XXXXXXXX X XX, podaním žalobcu zo dňa 16.08.2023, odporom žalovaných zo dňa 12.09.2023, vyjadrením žalobcu zo dňa 21.09.2023, vyjadrením žalobcu zo dňa 02.04.2024, vyjadrením žalobcu zo dňa 29.02.2024, vyjadrením žalobcu zo dňa 18.03.2024, vyjadrením žalobcu zo dňa 10.05.2024 spolu s prílohami, a to dopytom do SRBI žalovaného v 1. rade, dopytom do SRBI žalovanej v 2. rade, dopytom do registra Sociálnej poisťovne ohľadne žalovaného v 1. rade, vyjadrením žalobcu zo dňa 30.05.2024 spolu s prílohami, a to výpočtami RPMN, súhrnnými informáciami o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za tretí štvrtrok 2017, písomným podaním právneho zástupcu žalovaných zo dňa 11.06.2024 spolu s prílohou – zápisom o poškodení vozidla, písomným podaním žalobcu zo dňa 25.06.2024 a zistil tento skutkový stav veci:

7. Podľa článku I. zmluvy o úvere (ďalej len „zmluva“) uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými v 1. rade ako dlžníkom a žalovanou v 2. rade ako spoludlžníkom zo dňa 19.12.2017, žalobca poskytol dlžníkom medziúver vo výške 27.900,- eur. Splatnosť vkladov na účet stavebného sporenia bola dohodnutá na 15.deň v mesiaci a výška úrokovej sadzby medziúveru bola dohodnutá na 5,49% ročne.

8. Výška stavebného úveru po pridelení cieľovej sumy je 16.583,70 eur. Úroková sadzba stavebného úveru je 2,90% ročne. Výška mesačnej splátky medziúveru do pridelenia cieľovej sumy predstavuje 194,09 eur, pričom pozostáva z vkladov na účet sporenia v sume 52,49 eur, úrokov z medziúveru vo výške 127,65 eur a poplatku za rizikové životné poistenie v sume 13,95 eur. Po pridelení cieľovej sumy má splátka stavebného úveru vrátane úrokov predstavovať sumu 180,14 eur, poplatok za rizikové životné poistenie sumu 13,95 eur. Počet splátok vkladov ako aj splátok úrokov do pridelenia cieľovej sumy je 208, pričom splatnosť splátok je 15. deň mesiaca. Počet splátok istiny a úrokov stavebného úveru je 104, pričom splatnosť splátok je 15. deň mesiaca. Doba trvania zmluvy je 26 rokov, pričom termín konečnej splatnosti medziúveru/stavebného úveru je uvedený 15.12.2043. RPMN pri stavebnom úvere je 4,82% a RPMN pri medziúvere je 6,42 %. Priemerná RPMN je ubedená vo výške 10,19%. Celková čiastka medziúveru je 61.261,03 eur.

9. Podľa článku III. zmluvy účelom úveru je úhrada záväzkov súvisiacich so stavebnými účelmi v zmysle § 11 ods. 1 písm. c), i), k), l), o) zákona o stavebnom sporení. Úhrada záväzkov súvisiacich so stavebnými účelmi v písm. i), k), l) len ak je výška úveru do 75.000 eur.

10. Podľa čl. VIII. zmluvy, bod 8.1., dlžník je povinný uhradiť veriteľovi poplatky a náklady súvisiace s úverom: poplatok za spracovanie medziúveru vrátane zmluvnej dokumentácie vo výške 1,2% z cieľovej sumy, min. 100,- eur, max. 999,- eur, ktorý si veriteľ zúčtuje pri prvom čerpaní peňažných prostriedkov úveru tak, že celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov úveru bude znížená o výšku tohto poplatku.

11. V prípade ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti (čl. X. bod 10.1 zmluvy).

12. Podľa článku XI. zmluvy - Záverečné ustanovenia - bod 11.1. právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení, zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom a Všeobecnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, ktoré dlžník obdržal spolu so zmluvou a s obsahom ktorých súhlasí.

13. Žalobca listom zo dňa 02.08.2021 upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti oznámil žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade, že dňa 20.08.2021 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Upozornenie bolo žalovanému v 1. rade doručené dňa 06.08.2021 a žalovanej v 2. rade dňa 06.08.2021, pričom podľa kópii doručeníek, tieto listy prevzala ich dcéra, o čom svedčí poznámka pri podpisoch na doručenkách.

14. Žalobca listom zo dňa 06.10.2021 oznámil žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, ku dňu 06.10.2021 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru, preto žiadal žalovaných vrátiť sumu 29.520,80 eur. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalovanému v 1. rade doručené dňa 11.10.2021 a žalovanej v 2. rade dňa 13.10.2021.

15. Predžalobnou výzvou na zaplatenie dlhu zo 18.04.2023 žalobca vyzval žalovaných na okamžitú úhradu celej dlžnej sumy 34.015,74 eur. Podľa predloženej doručenky bola listina žalovanému v 1. rade doručená dňa 21.04.2023 a žalovanej v 2. rade dňa 21.04.2023.

16. Vo vyjadrení zo dňa 02.04.2024 žalobca uviedol, že si uplatňuje sumu vo výške 33.178,92 eur spolu s príslušenstvom (úrok za úver, úrok z omeškania) nasledovne: istinu vo výške 26.603,40 eur, nezaplatené úroky za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (06.10.2021) vo výške 2.457,07 eur, nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (06.10.2021) vo výške 362,70 eur, 5,47% ročný úrok za úver od 07.10.2021 do 06.02.2023 vo výške 1.952,95 eur, 5% ročný úrok z omeškania od 07.10.2021 do 06.02.2023 vo výške 1.802,80 eur, 5,49% ročný úrok za úver zo sumy 26.603,40 eur od 07.02.2023 do zaplatenia, najviac do 15.12.2043, 5% ročný úrok z omeškania zo sumy 26.966,10 eur od 07.02.2023 do zaplatenia a trovy konania.

17. Vo vyjadrení zo dňa 10.05.2024 žalobca uviedol, že žalovaným boli poskytnuté finančné prostriedky v celkovej výške 27.900,- eur v troch výplatách, a to dňa 21.12.2017 vo výške 9.740,22 eur, dňa 21.12.2017 vo výške 17.768,04 eur a dňa 05.01.2018 vo výške 56,94 eur. V zmysle čl. VIII. bod 8.1. Úverovej zmluvy žalobca účtoval za spracovanie úveru poplatok vo výške 334,80 eur, ktorý bol splatný pri prvej výplate medziúveru, takže celková vyplatená výška bola znížená o uvedený poplatok. Žalovaní do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti uhradili celkovo sumu 3.643,38 eur, z uvedenej sumy boli uhradené predpísané splátky úrokov za úver vo výške 3.350,43 eur a poplatky za rizikové životné poistenie vo výške 292,95 eur. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti bola pohľadávka žalobcovi čiastočne splnená v celkovej výške 2,63 eur. Toto čiastočné plnenie bolo započítané na istinu úveru. Žalovaná istina sa tak ponížila zo sumy 26.606,03 eur na sumu 26.603,44 eur. Na konto stavebného sporenia boli prijaté vklady v celkovej výške 1.356,75 eur, štátna prémie vo výške 46,89 eur, úroky z vkladov a zľavy za vedenie účtu boli vo výške 30,66 eur, t.j. celkovo boli na konte stavebného sporenia aktíva vo výške 1 434,30 eur. Z aktív na konte stavebného sporenia sa uhradila daň vo výške 0,60 eur, poplatok za uzatvorenie zmluvy vo výške 20,00 eur, poplatky za vedenie účtu stavebného sporenia vo výške 74,73 eur, poplatky za upomínanie na konte stavebného sporenia výške 45,00 eur, j. celkovo boli na konte stavebného sporenia pasíva vo výške 140,33 eur. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 1.293,97 eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 27.900,00 eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 26.606,03 eur (istina). Žalovaná suma vo výške 33.178,92 eur, vyčíslená k 06.02.2023, pozostáva z istiny 26.603,40 eur – istina vo výške 26.606,03 eur znížená o započítanie vo výške 2,63 eur, nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 2.457,07 eur, nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 362,70 eur (t.j. 26 x 13,95 eur), 5,49 % p. a. úroku za úver od 07.02.2021 do 06.02.2023 zo sumy 26.606,03 eur vo výške 1.928,94 eur, 5,00 % p. a. úroku z omeškania od 07.10.2021 do 06.02.2023 zo sumy 29.968,73 eur vo výške 1.802,80 eur. K preukázaniu posudzovaniu žalobcu k schopnosti žalovaných splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) žalobca uviedol, že účel použitia

úverových prostriedkov bola úhrada záväzkov súvisiacich so stavebnými účelmi v zmysle § 11 ods. 1 písm. c), i), k), l), o) č. zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, pričom prostriedky z poskytnutého následného medziúveru boli použité na splatenie nasledujúcich úverov: Úver č. 2576849 9 03 vedený u žalobcu, so zostatkom dlhu 9.740,22 eur s mesačnou splátkou vo výške 76,28 eur a Úver č. 2576849 5 04 vedený u žalobcu, so zostatkom dlhu 17.768,04 eur s mesačnou splátkou vo výške 114,10 eur. Poskytnutý úver vo výške 29.600,00 eur neprevyšoval splácané úvery (9.740,22 eur + 17.768,04 eur = 27.508,26 eur), tzn. nebola splnená žiadna z podmienok pre povinnosť vypočítať ukazovateľ schopnosti žalovaných splácať úver. Zároveň žalobca konštatoval, že vzhľadom na skutočnosť, že poskytnutý úver mal charakter úveru na refinancovanie bez výrazného navýšenia, že sa na neho nevzťahuje §7 ods. 1, zákona č. 129/2010Z.z.. Aj napriek uvedenému žalobca v takýchto prípadoch uplatnil princípy obozretnosti a preveruje žalovaných v dostupných registroch. Žalovaný v 1. rade bol z dôvodu preverenia ekonomickej situácie preverený dopytom: a) do sociálnej poisťovne – overenie či je zamestnaný – dopyt potvrdil, že je zamestnaný (DAMISTAV s.r.o., IČO: 46 775 056), b) do spoločného registra bankových a nebankových informácií (SRBI / NRKI) – overenie či za posledných 12 mesiacov žalovaný v 1. rade vyhovujúcu platobnú disciplínu – dopytom bolo zistené, že žalovaný v 1. rade nemá negatívny žiadny záznam v SRBI/NRKI. Žalovaný v 2. rade bol z dôvodu preverenia ekonomickej situácie preverený dopytom: a) do spoločného registra bankových a nebankových informácií (SRBI / NRKI) – overenie či za posledných 12 mesiacov mal žalovaný v 2. rade vyhovujúcu platobnú disciplínu – dopytom bolo zistené, že žalovaný 2. rade posledných 12 mesiacov splácal všetky úvery riadne a včas. Na základe týchto dopytov, ako aj skutočnosti, že sa žalovaným vďaka poskytnutiu úveru znížilo ich mesačné splátkové zaťaženie zo splátky (76,28 eur + 114,10 eur) 190,38 eur na splátku 180,14 eur, primerane preskúmala socioekonomická situácia. Ďalej žalobca uviedol, že v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 je priznaná veriteľovi voľná miera úvahy pri určení, či informácie, ktoré má k dispozícii, sú dostatočné na potvrdenie úverovej bonity a či ju musí overiť aj inými prostriedkami. Veriteľ sa tak musí vzhľadom na okolnosti prípadu buď uspokojiť s informáciami, ktoré mu boli predložené spotrebiteľom alebo sa rozhodnúť, že považuje za nevyhnutné tieto informácie doplniť.

18. Žalovaní na pojednávaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhli žalobu v celom rozsahu zamietnuť, nakoľko neboli naplnené predpoklady pre vyhoviecie tvrdeného nároku. Žalobca požaduje zaplatenie sumy titulom zosplatnenia úveru, samotné podmienky pre zosplatnenie úveru vychádzajú z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, teda vyžadujú sa jednostranné právne úkony, najprv výzva na zaplatenie dlžnej splátky s určitou špecifikáciou samotnej dlžnej sumy a s dôrazom na to, že v prípade nezaplatenia takejto sumy môže dôjsť k vyhláseniu predčasnej splatnosti celého úveru jednorazovo. V prípade, že takýto jednostranný právny úkon je riadne doručený adresátovi, tak tento pokiaľ nevyužije túto možnosť, tak zosplatnenie má rovnaké náležitosti. V danom prípade, čo sa týka žalovaného v 1. rade, neboli splnené predpoklady pre predčasné zosplatnenie úveru, keďže samotná výzva na zaplatenie dlžných splátok nie je zo strany žalovaného prevzatá, teda preukázateľne prevzala túto listinu iná osoba, konkrétne je uvedené, že to mala byť dcéra žalovaného v 1. rade, pokiaľ ide o žalovanú v 2. rade, aj v jej prípade je táto výzva podpísaná dcérou, teda údajne dcérou, tieto skutočnosti overené nie sú a už toto by znamenalo nesplnenie tvrdeného nároku, teda bolo by možné žalobu zamietnuť, keďže žaloba je postavená na zosplatnenom úvere a tieto skutočnosti z právneho hľadiska nie sú naplnené zo strany žalobcu. Poukázali tiež na samotnú zmluvu o úvere, ktorá je koncipovaná tak, že veriteľ najprv inkasuje len príslušenstvo z úveru, ktorý poskytuje na veľmi dlhú dobu, pričom po inkasovaní 208 splátok, začne sa uhrádzať istina úveru. Uvedené je v rozpore s ustanovením Občianskeho zákonníka o splácaní peňažných záväzkov, kedy sa má podľa tohto ustanovenia primárne platiť v splátkach na istinu a až potom na príslušenstvo úveru tak, aby sa reálne znižoval dlh dlžníkov. Zmluvu považujú za rozpornú s dobrými mravmi a poukázali na skutočnosť, že za poskytnutú sumu 27.900,- eur majú žalovaní zaplatiť sumu 61.261,03 eur. Aj keď je to dlhé časové obdobie, zmluva neumožňuje splácať reálne poskytnutú istinu viac ako 17 rokov, tieto skutočnosti svedčia v neprospech žalobcu. Pred zaplatením alebo poskytnutím istiny bola inkasovaná suma 334,80 eur ako poplatok za poskytnutie úveru a žalovaným nebola poskytnutá istina, tak ako je uvedené v zmluve, ale istina znížená o sumu poplatku. Poukázali tak na bezúročnosť úveru. Na ostatnom pojednávaní žalovaní prostredníctvom svojho zástupcu poukázali na nedôvodnosť žaloby, pričom poukázali na neplatnosť zosplatnenia pohľadávky, tak ako to vyžaduje ustanovenie 53 ods. 9 a) 565 Občianskeho zákonníka, vo vzťahu k samotnému vyhláseniu predčasnej splatnosti, ktoré považujú za neurčité a z toho dôvodu neplatné, poukázali tiež na absenciu uvedenia splátky, pre ktorú sa má vyhlásiť predčasná splatnosť úveru, táto absentuje aj pri výzve, ktorá predchádza takémuto vyhláseniu. Poukázali aj na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, ktorý je poskytnutý tak, že je z istiny vopred inkasovaná suma poplatku za

poskytnutie úveru, tým pádom istina nie je daná alebo poskytnutá v deklarovanej výške, ale je znížená o sumu poplatku za poskytnutie úveru.

19. V písomnom podaní zo dňa 30.05.2024, žalobca uviedol, že Zmluva o úvere obsahuje údaj o RPMN, ktorá je v Zmluve o úvere uvedená pre medziúver vo výške 4,82 % a pri stavebnom úvere vo výške 6,42 %. Podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2017, ktorý je zverejnený na webovom portáli Ministerstva financií Slovenskej republiky SR, bol vážený priemer priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov za všetky typy spotrebiteľských úverov vo výške 10,19 %, tak ako je uvedené v Zmluve o úvere. Žalobca poskytuje úvery na stavebné účely podľa zákona o stavebnom sporení, ktoré sa striktným dodržiavaním účelového použitia odlišujú od bežných spotrebiteľských úverov vstupujúcich do súhrnných informácií zverejňovaných MF SR. Tieto spotrebiteľské úvery vykazujú obrovské rozdiely vo výške RPMN v závislosti od výšky úveru, splatnosti a zabezpečenia. Stavebné úvery poskytované Žalobcom majú minimálne rozdiely v úrokových sadzbách ako aj RPMN v závislosti od výšky úveru, splatnosti a zabezpečenia. V záujme vhodnejšieho informovania klienta o priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver zodpovedajúcej čo najviac charakteru stavebného úveru sa preto Žalobca rozhodol používať vážený priemer všetkých typov spotrebiteľských úverov, ktorého výška je stabilnejšia a lepšie zodpovedá porovnaniu s úvermi poskytovanými stavebnou sporiteľňou. Žalobca pre výpočet stanovenia výšky RPMN použil vzorec, ktorý je určený prílohou č. 2 k zákonu o spotrebiteľských úveroch. Výška RPMN bola osobitne stanovená pre fázu medziúveru a osobitne stanovená pre fázu stavebného úveru.

20. Žalobca v písomných podaniach zo dňa 29.02.2024, 02.04.2024, 25.06.2024, uviedol, že súhlasí s konaním a rozhodnutím v jeho neprítomnosti na základe doterajších písomných podaní a predložených listinných dôkazov.

21. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení účinného ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o stavebnom sporení“), stavebným sporením sa rozumie a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov alebo v prospech stavebných sporiteľov, b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 (ďalej len „stavebný úver“).

22. Podľa § 2 ods. 3 písm. e) zákon o stavebnom sporení, v bankovom povolení sa môže stavebnej sporiteľni okrem vykonávania stavebného sporenia podľa odseku 1 povoliť aj vykonávanie týchto bankových činností: poskytovanie spotrebiteľských úverov zo zdrojov mimo fondu stavebného sporenia na financovanie vybavenia domácnosti.

23. Podľa § 7 odsek 3, ods. 4 zákona o stavebnom sporení Zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi,) b) úrokovú sadzbu stavebného úveru, c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru, d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere, f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere. Zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

24. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

25. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b)

Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

26. Podľa § 7 od. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

27. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

28. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

29. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)}

30. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

31. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné

zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

32. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

33. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

34. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

35. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

36. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

37. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

38. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

39. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

40. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

41. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

42. Predmetom konania bol nárok žalobcu tak, ako ho tento upravil po výzve súdu zo dňa 15.08.2023 v rámci upomínacieho konania (podanie na čl. 53). Žalobca sa žalobou v spojení s uvedeným návrhom domáhal priznania istiny vo výške 26.966,10 eur, úroku vo výške 4.410,02 eur, úroku z omeškania vo výške 1.802,80 eur, úroku 5,49 % ročne zo sumy 26.603,40 eur od 07.02.2023 do zaplatenia, najviac však do 15.12.2043, úroku z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 26.966,10 eur od 07.02.2023 do zaplatenia, náhrady trov konania.

43. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

44. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

45. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

46. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

47. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

48. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke.

49. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

50. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaný v 1. rade ako dlžník spoločne s ďalším spoludlžníkom, žalovanou v 2. rade uzavrel dňa 19.12.2017 Zmluvu o úvere, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade ako spoludlžníkovi medziúver vo výške vo výške 27.900,- eur. Splatnosť vkladov na účet stavebného sporenia bola dohodnutá na 15.deň v mesiaci a výška úrokovej sadzby medziúveru bola dohodnutá na 5,49% ročne.

51. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, pričom z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu je zrejmé, že za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie.

52. Ako je zrejmé zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, splatnosť úveru bola rozvrhnutá na 312 mesiacov. Prvá splátka bola splatná dňa 15.01.2018 (bod V. bod 5.5 zmluvy). Žaloba bola podaná na súde dňa 05.06.2023. Vzhľadom na bezúročnosť úveru, premlčaných tak mohlo byť najviac 29 splátok istiny po 88,35 eur (istina 27.565,20 eur: 312 splátok=88,35 eur), splatných od 15.01.2018 do 15.05.2020, čo

predstavuje sumu 2.562,15 eur. Úhrady žalovaných celkovo predstavovali sumu 4.939,98 eur (suma 3.643,38 eur + 2,63 eur + 1.293,97 eur), teda došlo z ich strany aj k úhrade prípadne premlčanej istiny splátok. V prípade, že by súd vychádzal z výšky splátok medziúveru v zmluve v sume 127,65 eur, premlčaných 29 splátok medziúveru predstavuje 3.701,85 eur (29 x 127,65 eur). Žalobca si tak v konaní neuplatnil žiadnu premlčanú splátku medziúveru.

53. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

54. Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka reguluje aj absolútne obchody. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením *lex specialis* s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

55. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

56. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2022, sp. zn. 7Cdo/268/2020).“

57. Skutočnosť, že sa jednalo o spotrebiteľský úver nebola medzi stranami sporná, pričom uvedené je zrejme aj z viacerých ustanovení zmluvy (mimo samotného označenia zmluvy tiež čl. II, , bod 8.3 zmluvy, bod 11.1 zmluvy, bod 11.5 zmluvy). Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (v tejto súvislosti porovnaj tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn 8Cdo/125/2018 z 18. 06. 2020).

58. Súd sa preto zaoberal tou skutočnosťou, či predmetný spotrebiteľský úver spĺňa všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch.

59. Odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újnné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcov, aby tento preukázal, že bonitu žalovaných náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

60. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejme, že pri overovaní bonity žalovaných žalobca nemal takmer žiadne údaje preukazujúce skutočnú výšku výdavkov žalovaných, nebolo preto preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

61. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch totiž nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia

spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

62. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

63. Doplnené - Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností príslušnými listinami.

64. Žalobca v danom prípade tvrdí, že preveroval úverové zaťaženie žalovaného v 1. rade v spoločnom registri bankových informácií (SRBI), čo preukázal predloženými Dátami dopytu. Taktiež uviedol, že preverení dopytu u žalovaného v 1. rade bolo overením v Sociálnej poisťovni zistené, že tento je zamestnaný v spoločnosti DAMISTAV, s.r.o.), čo však nepreukázal. U žalovanej v 2. rade preveroval úverové zaťaženie v spoločnom registri bankových informácií (SRBI). Uvedené by však navyše v intenciách vyššie uvedeného aj tak nepostačovalo. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o výdavkoch žalovaných, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, prípadne výpisy z bežného účtu žalovaných, pri uzatváraní zmluvy.

65. Súd tak nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových žalovaných, teda kde títo bývali, či vlastnili nehnuteľnosť alebo či bývali v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzali a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o ich výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal aj výdavky na strane žalovaných, nemohol mať reálny obraz o majetkovej situácii spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať poskytnutý úver (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

66. Žalobca vôbec neskúmal skutočné výdavky žalovaných, a to predložením prislúchajúcich listín. Vychádzal zrejme iba z tvrdení žalovaných. Zo žiadneho údajov nie sú zrejme ani ďalšie rodinné pomery žalovaných a s tým súvisiace výdavky. Napriek týmto (nedostatočným) údajom žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 27.900 eur.

67. Náklady na bývanie a ďalšie nevyhnutné výdavky a ani celkové výdavkové zaťaženie žalovaných žalobca preukázateľne neskúmal, preto uvedené minimálne nezodpovedá odbornej starostlivosti dodávateľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd má za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo sa týka skúmania pravidelných výdavkov žalovaných pred samotným uzavretím uvedenej úverovej zmluvy.

68. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností

príslušnými listinami. Skúmanie bonity žalovaných v žalobcom uvedenom rozsahu (potvrdenie o príjme), v zmysle uvádzanej judikatúry, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou.

69. Nahliadnutie do databáz úverových registrov a databáz bánk za účelom skúmania výdavkov žalovaných, samo o sebe taktiež nie je možné považovať za dostatočné. Výpisy z týchto databáz nepodávajú kompletný obraz o výdavkoch žiadateľa, nakoľko výdavkami klienta sú aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ žalobca nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či spotrebiteľ je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/18/2022 z 28.06.2022 obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/15/2022 z 24. 11. 2022).

70. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaných, potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Ani prípadné skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz bánk nie je postačujúce, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať obraz ani o výdavkoch klienta. Pri overovaní bonity žalovaných nemal žalobca k dispozícii údaje o ich výdavkoch, čo vedie k záveru, že pri uzatváraní zmluvy nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.18Co/144/2019 z 27. 05. 2020)

71. Porovnanie príjmov a výdavkov žalovaných nevyplývalo zo žiadneho z predložených dôkazov žalobcom.

72. Uvedené je možné považovať iba za formálne overenie bonity žalovaných, nie však skutočné overenie bonity s odbornou starostlivosťou, ako to vyžaduje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

73. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

74. Podľa Rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti:Prokuratura Okręgowa w Kielcach. Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

75. Pri poskytnutí úveru za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

76. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

77. Odhliadnuc od vyššie uvedeného je potrebné doplniť a poukázať na nasledovné: Z čl. IV. zmluvy, ako aj z vyjadrení strán sporu je zrejmé, že žalobcom poskytnuté finančné prostriedky mali byť použité prednostne na úhradu predošlého záväzku žalovaných vo vzťahu k žalobcovi, a to na splatenie úveru č. XXXXXXXX X XX/XXXX a č. XXXXXXXX X XX/XXXX a iba zostatok úveru mal byť vyplatený žalovaným na účet.

78. Pokiaľ tak ide o rozsah záväzku žalovaných z posudzovanej zmluvy, vznikajú tak pochybnosti o tomto rozsahu, keďže žalobca nepreložil súdu pôvodné zmluvy a nie je jasné aká suma bola poskytnutá na splatenie pôvodného úveru a z akých položiek táto suma pozostávala.

79. Bolo práve na žalobcovi, aby preukázal rozsah pôvodného záväzku, ak práve žalobca poukazoval, že finančné prostriedky posudzovaného úveru boli použité aj na refinancovanie iných skorších úverov poskytnutého zo strany žalobcu žalovaným.

80. Podľa ust. § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase zavretia zmluvy zo dňa 19.12.2017, ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavrú novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej účelom je zabrániť prípadnému súdному konaniu o nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzťahujú sa na novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ustanovenia § 1 až 3, § 4 ods. 5, § 5, § 6, § 7 ods. 3, 6 až 14, § 8, § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až m), p) a u), ods. 4 a 6 až 8, § 11, § 12, § 14, § 16 až 23 a § 25 až 27. To platí aj vtedy, ak na veriteľa prešla alebo bola prevedená pohľadávka z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere z pôvodného veriteľa.

81. Vzhľadom na vyššie cit. ustanovenie vznikajú pochybnosti, či žalobca preukázal existenciu záväzku žalovaných z predchádzajúcich úverových zmlúv č. XXXXXXXX X XX/XXXX a č. XXXXXXXX X XX/XXXX a najmä rozsah tohto záväzku pri uzatváraní zmluvy z 19.12.2017. Takáto zmluva je totiž svojím obsahom v skutočnosti dohodou o zmene záväzku (privatívnou nováciou) v zmysle § 516 Občianskeho zákonníka, ktorým sa doterajší záväzok nahrádza záväzkom novým z titulu úveru alebo pôžičky.

82. V zmysle citovaného § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch je tak predpokladom uzatvorenia novej zmluvy skutočnosť, aby podmienky splácania úveru vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere neboli pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania úveru vyplývajúce z pôvodnej zmluvy. K zhoršeniu podmienok splácania uzatvorením novej zmluvy by mohlo dôjsť napríklad v prípade, ak predchádzajúce záväzky boli premlčané, alebo boli dojednané neprímerane vysoké úroky, úver poskytnutý zmluvou mohol byť posúdený pre absenciu náležitostí zmluvy ako bezúročný a bez poplatkov a podobne. Takýmto spôsobom by si uzatvorením novej zmluvy veriteľ mohol zabezpečiť vymoženie pohľadávok, na ktoré by inak nemal nárok (porovnaj napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/173/2017 z 28. 06. 2018).

83. V danom prípade, na preukázanie dôvodnosti svojho nároku bol žalobca povinný predkladať dôkazy, okrem samotných zmlúv tiež ich platobnú históriu od začiatku úverového vzťahu až do ukončenia, aby bolo zrejmé, v akej reálnej výške boli poskytnuté predchádzajúce refinancované úvery žalovaných, akú sumu títo uhradili k predmetným úverom, na čo boli ich splátky a platby započítané, teda aká suma bola započítaná na istinu, aká na úroky, aká na poplatky a aký bol teda skutočný dlh žalovaných a z čoho pozostával ku dňu uzavretia zmluvy z 19.12.2017, ktorou bol ich predchádzajúci záväzok vo vzťahu k žalobcovi nahradený. V prerokúvanej veci bola tak podmienkou platnosti úverovej zmluvy z 19.12.2017, podľa ktorej sa má poskytnutým úverom uhradiť skorší záväzok žalovaných voči žalobcovi, existencia takéhoto záväzku žalovaných respektíve existencia tohto záväzku v rozsahu uvedenom v spotrebiteľskej zmluve (nehovoriac o neurčitosti zmluvy v tejto časti, nakoľko sa v nej konkrétne rozsah záväzku žalovaných z pôvodnej zmluvy ani neuvádza). Pokiaľ takýto záväzok v uvedenom rozsahu

neexistoval, bola by zmluva neplatná a žalobca by tak z nej nemohol od žalovaných nič požadovať (mimo prípadného nároku na bezdôvodné obohatenie). Zo skutkového stavu vyplynulo, že žalobca nepreukázal existenciu takéhoto pôvodného záväzku žalovaných v rozsahu, ktorý je deklarovaný v zmluve, pričom dôkazné bremeno ohľadne uvedenej skutočnosti leží práve na žalobcovi (musí preukázať existenciu uplatňovaného nároku).

84. Súd o zamietnutí žaloby rozhodol už na základe vyslovenia bezúročnosti úveru poskytnutého na základe zmluvy z 19.12.2017 a tej skutočnosti, že dlh žalovaných doposiaľ nebol splatný v celom rozsahu (k uvedenému pozri odôvodnenie nižšie), avšak poukazuje aj na tento osobitný dôvod pre zamietnutie žaloby, nakoľko za daných okolností je zrejmé, že rozsah záväzku na dlžnej istine úveru žalovaných ku dňu uzavretia posudzovanej zmluvy (19.12.2017) nebol žalobcom preukázaný. Žalobca sám uvádza, že na refinancované úvery bolo poskytnutých 9740,22 eur a 17768,04 eur, čo korešponduje s výplatou časti medziúveru dňa 21.12.2017 (vyjadrenie žalobcu z 10.5.2024). Rozsah uvedeného záväzku tak žalobcom nie je preukázaný. Za preukázaný by tak súd mohol považovať iba záväzok na zvyšnú sumu vyplateného medziúveru 56,94eur (27900,- eur – poplatok 334,80 eur – výplata na refinancovaný úver v sume 9740,22 eur – výplata na refinancovaný úver v sume 17768,04 eur = 56,94 eur). Vzhľadom na bezúročnosť úveru ako aj celkové úhrady žalovaných v sume 4939,98 eur, žaloba žalobcu tak nebola dôvodná a túto bolo potrebné zamietnuť aj z tohto osobitného dôvodu.

85. Na tieto skutočnosti poukazuje sám žalobca bez toho, aby preukázal aký skutočný nárok mu vznikol na základe posudzovanej zmluvy po refinancovaní pôvodných úverov (či už by išlo nárok zo zmluvy v preukázanom rozsahu, prípadne nárok na bezdôvodné obohatenie). Žalobca na uvedené poukazuje v súvislosti s vylúčením skúmania bonity spotrebiteľa v prípade refinancovania pôvodného úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch pozná prípad, kedy je vylúčená aplikácia ust. 7 ods. 1 tohto zákona, a to práve podľa § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavru novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej účelom je zabrániť prípadnému súdnemu konaniu o nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca však neuniesol dôkazné bremeno k splneniu zákonných podmienok podľa tohto ustanovenia, a to predložením pôvodnej úverovej zmluvy, ktorá nemá horšie podmienky splácania ako nová uzavretá (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/42/2022 z 22. 08. 2023).

86. Z uvedeného tak vyplýva záver, že buď je potrebné zotrvať na dôvode nemožnosti predčasného zosplatnenia pre neskúmanie bonity žalovaných (k iným dôvodom nemožnosti zosplatnenia pozri odôvodnenie nižšie, respektíve tiež k dôvodom bezúročnosti úveru), alebo považovať zmluvu za neplatnú pre nepreukázanie rozsahu záväzku žalovaných vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu v zmluve deklarovanej istiny a z uvedeného dôvodu žalobu zamietnuť.

87. V prípade zotrvania na závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ako sa ním bude súd zaoberať nižšie (absencia obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere), dôvodný by bol iba nárok žalobcu na splatnú istinu úveru, respektíve istinu splátok, ktoré sa doposiaľ stali splatnými.

88. Súd sa ale ďalej zaoberal skutočnosťou, či spotrebiteľská zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch účinným v čase jej uzavretia.

89. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (§ 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch).

90. V zmluve výška poskytnutého úveru bola uvedená sumou 27.900 eur. Žalobca tvrdí, že sa jedná o sumu aj odovzdanú žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade (spoludlžníkovi). Avšak okamžite s poskytnutím prvej časti medziúveru (dňa 21.12.2017) bol žalovaným zaúčtovaný poplatok za spracovanie medziúveru vo výške 334,80 eur (podľa čl. VIII bod 8.1. zmluvy a tiež výpisu z účtu medziúveru na čl. 30).

91. Ak na účet žalovaných bola pripísaná suma úveru, vzápätí z nej žalobca zinkasoval, ihneď vzal späť sumu poplatku 334,80 eur, teda reálne žalovaní disponovali nie istinou úveru 27.900 eur, ale sumou 27.565,20 eur krátenou o zinkasovaný poplatok. Uvedené je zrejmé aj z výpisu z účtu medziúveru, kedy bol žalovaným medziúver poskytnutý troma výplatami, a to dňa 21.12.2017 v sume 9.740,22 eur, dňa 21.12.2017 v sume 17.768,04 eur a dňa 05.01.2018 v sume 56,94 eur, spolu 27.565,20 eur. Takýto postup žalobcu rozhodne nepotvrďuje, že žalovaným žalobca úver reálne poskytol vo výške dohodnutej sumy v zmluve o to viac, keď uvedený postup iba potvrďuje, že prioritným záujmom dodávateľa (veriteľa) bol ekonomický profit, prioritne a ihneď získať poplatok, ktorý sa ale mal splácať v rámci nákladov spotrebiteľa súvisiacich s poskytnutím úveru v priebehu trvania celého zmluvného vzťahu. Za tejto situácie je preukázané, že žalovaní disponovali reálne sumou úveru iba vo výške 27.565,20 eur a ak v zmluve bola výška úveru uvedená sumou 27.900 eur bola uvedená nesprávne. Pre absenciu tejto obligatórnej náležitosti zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. g) je potrebné považovať tento spotrebiteľský úver za úver bez poplatkov a bez úrokov, ako to vyplýva z cit. ust. § 11 ods. 1 písm. b) zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy (v obdobnej veci žalobcu v súvislosti poplatkom za poskytnutie úveru porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.15CoCsp/4/2024 z 28. 02. 2024 v prípade iných dodávateľov porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/51/2021 z 20. 04. 2022, porovnaj tiež rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10CoCsp/15/2021 z 27. 10. 2021).

92. V súlade s § 220 ods. 2 CSP súd zohľadňuje aj ustálenú rozhodovaciu prax súdov a poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkolvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

93. Súd sa z dôvodu predošlej odlišnej judikatúry vyšších súdov ohľadne poplatku obdobného typu (za spracovanie úveru, poskytnutie úveru) vždy priklonil k judikatúre uprednostňujúcej výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa. Tu je však potrebné poukázať na tú skutočnosť, že napriek predošlej odlišnej aplikačnej praxi, došlo už v súčasnosti k zjednocujúcemu záveru publikovanému dokonca vo forme stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

94. Zásadné stanovisko vo vzťahu k otázke, čo tvorí celkovú výšku spotrebiteľského úveru, vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku zo dňa 30.06.2022 sp. zn. 9Cdo 287/2021 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 49/2022. Podľa tohto rozhodnutia, celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru. Navýšenie celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru má zároveň aj následok, že sa bude úročiť nielen poskytnutý úver, ale aj poplatok za jeho poskytnutie a tým pádom dôjde k zvýšeniu celkovej splatnej čiastky a mení sa tým výška hlavného predmetu zmluvy. Zmluvné dojednanie umožňujúce veriteľovi hneď pri uzavretí zmluvy zraziť poplatok za poskytnutie úveru z istiny, je okolnosťou vyvolávajúcou nielen sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ale zároveň predstavuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

95. Vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru je potrebné poukázať na ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalobca bližšie nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 334,80 eur pri poskytnutom úvere 27.900 eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejmé poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech

dodávateľa. Súd poukazuje na argumentáciu Vrchného Krajského súdu Karlsruhe z 3.mája 2011 (17 U 192/10), v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene“. Pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa. Ak dodávateľ využíva spoplatnenie konkrétnych úkonov alebo služieb, môže na spotrebiteľa prenášať len také nákladové bremeno, ktoré bude sledovať prospech spotrebiteľa v prevažnej miere. Ak poskytovateľ úveru má riadne s odbornou starostlivosťou poskytovať úvery, teda podnikať podľa svojho licencovaného predmetu podnikania, nemôže poskytnúť úver bez toho, aby so spotrebiteľom uzatvoril zmluvu, ktorá v prípade spotrebiteľského úveru musela mať pod sankciou neplatnosti písomnú formu. Ide teda o činnosť, ktorá je pre poskytovateľa úveru nevyhnutná na to, aby mohol spotrebiteľom poskytovať úvery a spotrebiteľia sú za poskytnuté úvery povinní zaplatiť odmenu. Samotné spoplatnenie úkonu uzatvorenia zmluvy v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, a preto predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o dojednanie poplatku za poskytnutie úveru vo výške 334,80 eur, súd uvádza, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná.

96. V prípade úveru vo výške 27.900 eur suma 334,80 eur predstavujúca poplatok za poskytnutie úveru, mala byť uhradená započítaním pri poskytnutí úveru. Je teda nepochybné, že žalobca do spotrebiteľského úveru zahrnul i poplatok za jeho poskytnutie. Súčasťou celkovej výšky spotrebiteľského úveru nie je poplatok za poskytnutie úveru, pretože uvedený poplatok, ktorý má charakter odmeny poskytovateľovi služby, treba považovať len za náklady spotrebiteľského úveru. Je to zrejmé z ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa rozumeli všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

97. Ak žalobca do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul poplatok za poskytnutie úveru, ide o postup v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytnutiu úveru, pričom takéto konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú praktiku a súčasne ju zakazuje. Žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade ako spoludlžníkovi bol teda poskytnutý úver v skutočnosti nie vo výške 27.900 eur, ale vo výške 27.565,20 eur. Ak žalobca pri výpočte RPMN do celkovej výšky úveru zahrnul aj poplatok za jeho poskytnutie, bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet je závislý od celkovej výšky úveru. Nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa je sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru v súlade s ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (porovnaj v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022).

98. Súdny dvor Európskej únie vo veci C-377/14 svojim rozsudkom zo dňa 21.04.2016 vyslovil, že čl. 3 písm. l) a čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48/EHS, ako aj bod I prílohy 1 tejto Smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. V tomto rozsudku Súdny dvor Európskej únie skonštatoval, že ak pojem „celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť“ je vymedzený v čl. 3 písm. h) Smernice 2008/48 ako „súčet celkovej výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom“ vyplýva z toho, že pojmy „celková výška úveru“ a „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom“ sa vzájomne vylučujú a celková výška úveru preto nemôže zahrňovať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa. Do celkovej výšky úveru v zmysle čl. 3 písm. l) a čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm

určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť.

99. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, do celkovej výšky úveru nemala byť zahrnutá suma 334,80 eur predstavujúca poplatok za poskytnutie úveru. Žalobca tak poskytol žalovaným úver iba vo výške 27.565,20 eur a nie vo výške 27.900 eur. Celková výška spotrebiteľského úveru ako náležitosť vyplývajúca z ust. § 9 ods. 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, nebola uvedená správne a teda tiež pre absenciu tejto náležitosti je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bezpoplatkový podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

100. Pokiaľ by žalobca poukázal na ust. § 499 Obchodného zákonníka, toto je aplikovateľné v prípade uzavretia zmlúv podľa Obchodného zákonníka, pokiaľ tieto zmluvy nie sú posudzované ako spotrebiteľské zmluvy. Pri spotrebiteľských zmluvách (ako je to aj v tomto prípade) je potrebné do úvahy vziať už ochranu spotrebiteľa pri posudzovaní, či veriteľ pri dojednaní záväzku poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky spotrebiteľovi, môže dojednať odplatu v zmysle § 499 Obchodného zákonníka. Napriek tomu, že ide o priamo dojednanie v zmluve, takáto zmluvná podmienka, vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský úver, podlieha súdnemu prieskumu v zmysle generálnej klauzuly § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné podmienky), potom vyžadovanie poplatku za spracovanie medziúveru, na základe zmluvného dojednania, je neprijateľnou podmienkou, pretože žalobca (banka) koná v rámci svojej obchodnej a podnikateľskej činnosti, keď na jednej strane vykonáva bankové činnosti priamo v zmysle zákona o stavebnom sporení aj s poskytovaním stavebných úverov, ale na druhej strane, v neprospech spotrebiteľa vyžaduje za vykonávanie takejto bankovej činnosti vyplývajúcej priamo zo zákona nielen samotný poplatok za spracovanie úveru (mediúveru), čím dochádza k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pojem „značná nerovnováha“ je potrebné chápať aj v zmysle záverov Súdneho dvora EÚ v rozsudku vo veci C-226/12, Constructora Principado, že čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že existencia značnej nerovnováhy nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv, vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti - dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza, na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, alebo prekážky v ich výkone, alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktoré vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa. Pri poplatku za spracovanie úveru má spotrebiteľ platiť dodávateľovi za to, že tento v rámci svojej podnikateľskej činnosti vykonáva konkrétny úkon, ktorý práve vyplýva z jeho obchodnej a podnikateľskej činnosti a prenáša tak nákladové bremeno za samotné spracovanie úveru a následne vedenie účtu na spotrebiteľa, pričom takýto účet ani nie je platobným účtom regulujúcim platobné služby. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na to, že žalobca poplatok za spracovanie medziúveru zaúčtoval už pri prvej výplate mimoriadneho medziúveru, takže celková výška vyplateného mimoriadneho medziúveru bola znížená o výšku týchto poplatkov, čo žalobca priamo uviedol aj v zmluve v čl. VIII. Pokiaľ je teda predmetom posúdenia poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je bez pochyb nákladom spotrebiteľa súvisiacim s úverom, potom je pojmovo vylúčené, aby bol zároveň považovaný za finančné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy. Žalobca tak síce formálne poskytol žalovaným finančné prostriedky, avšak v dôsledku následného odpočítania poplatku za poskytnutie úveru s týmito finančnými prostriedkami spotrebiteľa nemohli disponovať a v skutočnosti im bola ako úver poskytnutá suma nižšia, než bola deklarovaná v zmluve o úvere. Navýšenie celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru má zároveň aj ten následok, že sa bude úročiť nielen poskytnutý úver, ale aj poplatok za jeho poskytnutie, tým pádom dôjde k zvýšeniu celkovej splatnej čiastky a mení sa tým výška hlavného predmetu zmluvy. Zmluvná podmienka stanovujúca povinnosť platiť poplatok za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru je neprijateľná, a teda voči spotrebiteľom neúčinná.

Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované a vykonávané vo vlastnom záujme dodávateľa (pozri aj rozsudok NS SR 9Cdo/287/2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.15CoCsp/4/2024 z 28. 02. 2024).

101. Ďalším dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy je nesprávne uvedená priemerná hodnota RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platná ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok, ktorá je podľa § 9 ods. 2 písm. z) zákona o spotrebiteľských úveroch jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

102. Platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok. Žalobca v spotrebiteľskej zmluve uviedol, že priemerná hodnota RPMN spotrebiteľských úverov za predchádzajúci kalendárny štvrtrok v SR stanovená MF SR, platná ku dňu podpisu zmluvy, je 10,17%.

103. Tento údaj nebol žalobcom uvedený správne. Žalobca uvádza, že sa jedná o vážený priemer priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov pre všetky typy spotrebiteľských úverov. Žalobca síce správne vychádzal z údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2017, avšak správny údaj o priemernej RPMN pre danú úverovú zmluvu je 5,37%, teda jedná sa o údaj pre spotrebiteľské úvery so zabezpečením alebo lízing vo výške viac ako 6500 eur (zabezpečenie v čl. VI. zmluvy).

104. Žalobca pritom uvádza, že sa sám rozhodol používať vážený priemer všetkých typov spotrebiteľských úverov „ v záujme vhodnejšieho informovania klienta o priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver zodpovedajúcej čo najviac charakteru stavebného úveru“.

105. Platnou priemernou hodnotou RPMN príslušného spotrebiteľského úveru v posudzovanej zmluve je hodnota 5,37%, čo je priemerná hodnota RPMN pre spotrebiteľský úver porovnateľný s úverom zo zmluvy podľa súhrnných informácií zverejnených na webovom sídle MF SR, pričom je potrebné vychádzať z tretieho kalendárneho štvrtroka 2017. Hodnota priemernej RPMN uvedená v zmluve je tak uvedená nesprávne, pričom takmer dvojnásobne prevyšovala platnú priemernú hodnotu RPMN, ktorá mala byť v zmluve správne uvedená v zmysle § 9 ods. 2 písm. z) zákona o spotrebiteľských úveroch. Keďže hodnota RPMN v zmluve pre fázu medziúveru predstavovala výšku 6,42% a pre fázu stavebného úveru výšku 4,82%, mohla hodnota neplatnej a nesprávne uvedenej priemernej RPMN v zmluve vo výške 10,19% vzbudiť u žalovaných presvedčenie o výhodnosti poskytovaného úveru oproti úverom poskytovaným inými bankami. V skutočnosti však banky poskytovali spotrebiteľské úvery (minimálne pri fáze medziúveru) pri nižšej hodnote priemernej RPMN (5,37%), než tej, ktorá bola uvedená v predmetnej zmluve. Za uvedených okolností vyhodnotil súd úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, keďže zmluva neobsahovala uvedenie priemernej RPMN platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 9 ods. 2 písm. z) zákona o spotrebiteľských úveroch (v súvislosti s obdobným posúdením vo veci žalobcu porovnaj rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9CoCsp/10/2023 z 14. 03. 2024).

106. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

107. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné úver z predmetnej zmluvy považovať za bezúročný a bez poplatkov, a preto je treba vychádzať z toho, že žalovaní by mali žalobcovi vrátiť len sumu skutočne poskytnutého úveru.

108. Ďalej je potrebné uviesť, že medziúver doposiaľ nie je možné považovať za predčasne splatný, tak ako to tvrdí žalobca, a to hneď z viacerých dôvodov. V prvom rade je to dôsledok neskúmania bonity

žalovaných s odbornou starostlivosťou, nakoľko takýto dôsledok je časťou aplikačnej praxe odvolacích súdov spájaný aj s nedodržaním skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou (vyššie cit. ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Keďže aj v prejednávanej veci žalobca hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., uvedené malo za následok, že úver sa považuje v zmysle § 11 ods. 2 citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov, ale zároveň veriteľ nebol oprávnený požadovať od žalovaných jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

109. Za týchto okolností žalobca zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ale naopak, tieto svoje povinnosti porušil, keď riadne neskúmal príjem a výdavky žalovaných, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 zákona prvá veta, t.j., že žalobca nebol oprávnený vyžadovať od žalovaných jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/31/2023 z 30. 01. 2024).

110. Žalobcovi tak mohol súd priznať iba istinu doposiaľ splatných splátok.

111. Aj napriek skutočnosti, že žalobca preukázal tú skutočnosť, že žalovaným doručoval do ich dispozičnej sféry Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 06.10.2021, ktorej predchádzalo doručenie Upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 02.08.2021, ktoré za žalovaných podľa predložených doručeníek prevzala ich dcéra, odhliadnuc od vyššie uvedeného, ak aj je možné považovať doručenie výzvy pred zosplatením ako aj samotného zosplatenia do dispozičnej sféry žalovaných, samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti medziúveru by nebolo možné považovať za platné. Pokiaľ ide o námietky žalovaných vo vzťahu k doručovaniu do ich dispozičnej sféry, tieto netvrdili a ani nepreukázali, že by sa neboli zdržiavali na adrese, ktorú uviedli aj v zmluve (C. XXX), v čase doručovania predmetných listín. Nakoniec na uvedenej adrese si riadne preberali aj písomnosti v priebehu súdneho konania. Žalovaní nepreukázali, že nemali možnosť sa s týmito zásielkami žalobcu respektíve ich obsahom oboznámiť.

112. Odhliadnuc od vyššie uvedeného, v prípade doručenia výzvy pred zosplatením ako aj samotného zosplatenia do dispozičnej sféry žalovaných, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti medziúveru nie je možné považovať za platné.

113. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

114. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

115. Ako to vyplýva zo žalobcom predložených listinných dôkazov, vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade, výzva zo dňa 02.08.2021 na zaplatenie podľa §53 ods. 9 O.Z. bola doručovaná dňa 06.08.2021. Vo výzve je len konštatované, že bude vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, pretože žalovaní neuhradili dlžné splátky, vrátane splátky za mesiac august 2021, spolu vo výške 1.140,99 eur, ktorú žiada žalobca uhradiť. Z obsahu tohto podania nie je jednoznačne zistiteľné, pre ktorú splátku mieni žalobca postupovať podľa § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver za predčasne splatný. Z obsahu tejto výzvy nie je jednoznačné, prečo v čase, kedy ešte v mesiaci august 2021 bola splátka podľa dohody v zmluve zročná 15.08., už ju za dlžnú považuje žalobca vo výzve zo dňa 02.08.2021 podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti vyplýva, že listina bola vyhotovená dňa 06.10.2021, ku dňu 06.10.2021 nastáva podľa rozhodnutia žalobcu mimoriadna splatnosť celého úveru a žiadajú vrátiť celú dlžnú sumu vo výške 29.520,80 eur. Z obsahu tejto listiny ide o písomný jednostranný prejav veriteľa voči dlžníkovi. Z listiny však nevyplýva, pre ktorú splátku dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 565 OZ. Keďže predčasné zosplatenie pohľadávky žalobcom ako dodávateľom neobsahuje jednoznačné, jasné a určité nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie týchto jednotlivých úkonov tak, aby spotrebiteľ, teda aj žalovaní, týmto úkonom porozumeli a skutkový dej mali nezameniteľný, k platnému zosplateniu úveru pre jeho neurčitosť § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka nedošlo. Hmotnoprávne úkony žalobca svojim obsahom odporujú zákonu, a to § 53 ods. 9 a § 565 pre absenciu nezameniteľného uvedenia splátky pre ktorú žalobca pristupuje

k mimoriadnej splatnosti úveru a okolnosti za akých k tomu došlo, preto takýto nejednoznačný právny úkon nemôže mať žiadne právne následky. Pre absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka je súd povinný prihliadať ex offo (porovnaj v obdobnej veci žalobcu, v súvislosti s neplatnosťou zosplatenia rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 z 24. 02. 2022).

116. V danom prípade tak oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti (č.l. 22, čl. 24) neobsahuje uvedenie omeškanej splátky, pre ktorú žalobca pristúpil k využitiu práva podľa ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Nešpecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru spôsobuje neurčitosť takéhoto úkonu, nakoľko bez tejto špecifikácie nemožno posúdiť, či došlo k splneniu podmienky stanovenej v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá umožňuje využitie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Zároveň pre posúdenie určitosti a následnej možnosti, či k zosplateniu dlhu došlo v súlade so zákonom je nutné, aby bolo zrejmé s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/31/2023 z 30. 01. 2024, rovnako rozsudok Krajského súdu Prešov 17Co/171/2018zo dňa 04.04.2019).

117. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoCsp/14/2021, ktorý uviedol, že „neuviedenie konkrétnej splátky, pre ktorú žalobca jednorazovo predčasne zosplatnil celý dlh, vyplývajúci z úveru, spôsobuje absolútnu neplatnosť tohto jednostranného právneho úkonu žalobcu pre jeho neurčitosť (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“

118. Platnosťou mimoriadneho zosplatenia sa vo vyššie uvedených intenciách zaoberal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý poukázal na to, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/2/2023 z 25. 01. 2024).

119. Pokiaľ súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, potom žalobca mal právo len na vrátenie istiny úveru. Keďže zároveň súd dospel k záveru o nemožnosti predčasného zosplatenia úveru, mohol žalobcovi priznať iba istinu splatných nepremiľčaných splátok do dňa vyhlásenia rozsudku.

120. Za tejto situácie sa v prípade aplikačnej praxe sudov vyskytujú viaceré názory:

121. Podľa jedného názoru, keďže dlh žalovaných je bezúročný a bez poplatkov, v zmluve bolo dohodnuté, že dlh bude uhradený za 312 mesiacov, teda od 15.01.2018, kedy mala byť zročná prvá splátka úveru do 15.12.2043, kedy mal byť uhradený celý dlh, v takom prípade po konštatovaní bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru výška splátky mesačne má predstavovať 88,35 eur (istina 27.565,20 eur : 312 splátok = 88,35 eur). V súvislosti s uvedeným výpočtom súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 z 24. 02. 2022. Ku dňu vyhlásenia rozsudku by tak istina dlžných splátok od 15.1.2018 do 15.6.2024 v počte 78 predstavovala 6891,30 eur, pričom po odrátaní úhrad zo strany žalovaných by tak ich dlh predstavoval 1951,32 eur (6891,30 eur – 4939,98 eur = 1951,32 eur) a nad uvedenú sumu by súd musel žalobu rovnako zamietnuť.

122. Podľa ďalšieho názoru je potrebné vychádzať z amortizácie úveru určenej vo formulárovej zmluve práve žalobcom. Podľa predložených listinných dokladov (amortizačná tabuľka pre medziúver a stavebný úver na č.l. 15 a 16 spisu) žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade (spoludlžník) neboli v období medziúveru povinní splácať istinu, splácali len úroky a poplatky, pričom istinu mali začať splácať až od mája 2035, a preto ku dňu vyhlásenia rozsudku žalovaní neboli v omeškaní so splácaním akejkoľvek časti istiny. V dôsledku uvedeného žalobcovi zatiaľ nevznikol nárok ani na zaplatenie istiny.

123. Žalobca mohol od žalovaných vyžadovať len splatnú istinu ku dňu vyhlásenia rozsudku. Táto bola skutočne v amortizačnej tabuľke uvedená výške 0,- eur. S vyššie uvedeným názorom sa stotožnil Krajský súd v Prešove v rozsudku sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022.

124. S poukazom na vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, súd pri nejednoznačnom výklade problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, uprednostnil ten výklad a postupoval v súlade aplikačnou praxou vyšších súdov, ktorá sleduje záujem spotrebiteľa.

125. Súd je tak toho názoru, že žalobca môže od žalovaných vyžadovať len splatnú istinu ku dňu vyhlásenia rozsudku, ktorá je v amortizačnej tabuľke uvedená výške 0,- eur.

126. V dôsledku uvedeného žalobcovi doposiaľ nevznikol nárok ani na zaplatenie istiny. Súd vzhľadom na uvedenú žalobu žalobcu v celom rozsahu ako nedôvodnú, resp. predčasne podanú zamietol.

127. K tomuto názoru s súd priklonil najmä preto, že bolo práve v možnostiach žalobcu, ktorý ako dodávateľ koncipoval formulárovú zmluvu, aby nastavil amortizáciu splátok medziúveru tak, aby bola príbežne uhrádzaná aspoň časť istiny. Nastavenie splácania spôsobom, ako to žalobca pripravil v posudzovanej zmluve, je výsostne v neprospech spotrebiteľa, ktorý uhrádza najprv úroky a poplatky (18 rokov!) a až následne dochádza k čiastočným úhradám istiny. Bolo právne na žalobcov, ktorý formulárovú zmluvu ako dodávateľ pripravoval, aby táto spĺňala všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom a tiež mal v súlade so zákonom postupovať aj pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Pokiaľ je to práve žalobca ako dodávateľ, ktorý závadne konal, čoho dôsledkom bola bezúročnosť úveru a nemožnosť jeho predčasného zosplatenia (resp. neplatnosť zosplatenia), súd nevidí dôvody, prečo by za takej situácie mal byť zvýhodnený vo vzťahu k spotrebiteľovi a súd by mal v rozpore so žalobcom pripraveným obsahom zmluvy, tomuto priznať aj nárok na istinu, ktorý podľa zmluvy doposiaľ nie je splatný a uvedeným spôsobom modifikovať obsah zmluvy v neprospech spotrebiteľa.

128. Pokiaľ by žalobca namietal, že predmetný právny vzťah je špecifický, kedy na jednej strane v medziobdobí (do splnenia nároku na stavebný úver) dlžník spláca splátky medziúveru, ale na druhej strane navyšuje peňažné prostriedky na účte stavebného sporenia, ktoré ku dňu pridelenia cieľovej sumy ponížia nesplatenú časť medziúveru, súd konštatuje, že aj napriek uvedenému žiaden predpis (vrátane osobitného predpisu zák. č. 310/1992 Zb.) žalobcovi neukladá, aby splátkami medziúveru nebola uhrádzaná aspoň čiastočne istina úveru. Uvedené si vymienil sám žalobca v ním pripravenom formulári zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

129. Ak si akýkoľvek účastník zmluvného vzťahu, a teda nielen spotrebiteľ, dohodne splácanie dlhu (plnenie v splátkach), takáto dohoda mu zaručuje právo na plnenie v splátkach. Uvedené právo nie je absolútne a môže byť prelomené vyhlásením predčasnej splatnosti. Ak by teda súd v rozpore s obsahom zmluvy a v predstihu rozhodol o zaplatení časti nároku, ktorý podľa zmluvy ešte nie je splatný, takéto rozhodnutie by popieralo samotný úver, ktorého splatenie bolo dohodnuté v splátkach. Rovnako by boli závery napadnutého rozsudku postavené proti podstate inštitútu predčasnej splatnosti (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Takéto rozhodnutie by bolo vnútorne rozporuplné, pretože na jednej strane by vychádzalo zo stavu, že predčasná splatnosť úveru do úvahy neprichádza, no na druhej strane by predčasnú splatnosť fakticky nariaďovalo.

130. Takáto právna konštrukcia, ktorou by súd konal proti samej podstate práva na plnenie v splátkach, môže mať negatívne následky obzvlášť v prípade dlhotrvajúcich úverov a pri väčšom objeme úverových prostriedkov, tak ako je tomu v prejednávanej veci. Konštrukcia narúša podstatu a zmysel predčasnej splatnosti, ktorej sa v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie venuje pozornosť: V prvom rade, pokiaľ ide konkrétne o podmienku týkajúcu sa predčasného splatenia uvedenú v dlhodobých zmluvách z dôvodu neplnenia povinností zo strany dlžníka počas určitého obdobia, je úlohou vnútroštátneho súdu predovšetkým preveriť, ako uviedla generálna advokátka v bodoch 77 a 78 svojich návrhov, či možnosť predajcu alebo dodávateľa rozhodnúť o splatnosti celého úveru závisí od toho, že si spotrebiteľ nesplnil povinnosť, ktorá je v spornom zmluvnom vzťahu podstatná, či sa táto možnosť priznáva v prípadoch, v ktorých je takéto nesplnenie povinnosti dostatočne závažné vo vzťahu k dobe splácania úveru a k jeho výške, či táto možnosť predstavuje odchýlku od právnych predpisov uplatňovaných v tejto oblasti a či vnútroštátne právo stanovuje primerané a účinné prostriedky, ktoré spotrebiteľovi, na ktorého sa takéto podmienka uplatní, umožnia, aby odvrátil účinky takejto splatnosti úveru (porovnaj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 14. marca 2013 vo veci C-415/11 Mohamed Aziz, ECLI:EU:C:2013:164).

131. Rozhodnutie, ktorým by súd priznal dosiaľ nesplátnú časť nároku žalobcovi, by nereflektovalo na podstatu a zmysel amortizačnej tabuľky relevantnej pri spotrebiteľských úveroch. Amortizačná tabuľka špecifikuje zložky splátok úveru podľa časti dopadajúcej na istinu, úroky a poplatky (napr. rozsudok SD EÚ z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia proti , ECLI:EU:C:2016:842). Veriteľ nemá zákonný podklad na jednostranné vyplňanie „priestoru“ dopadajúceho v splátke na úroky istinou z inej splátky. Takéto rozhodnutie by bolo v rozpore s princípom ekvivalencie, podľa ktorého nie je prípustné v dotknutej veci postupovať menej výhodne ako v iných úverových vzťahoch, pri ktorých rovnako nie je možné naplniť predčasnú splatnosť. V preskúmvanej veci by takýmto rozhodnutím v časovom predstihu aj bez aktivácie defaultu súd neumožnil vykonať žalovaným ich právo na ešte len v budúcnosti splátnú splátku.

132. Takéto rozhodnutie by bolo proti podstate splátok úverového vzťahu ako zákonného inštitútu. Z uvedeného dôvodu sa súd priklonil k záverom uvedeným Krajským súdom v Prešove v rozsudku sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022 a žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

133. Nastavenie splácania spôsobom, ako to žalobca pripravil v posudzovanej zmluve, je za riadneho chodu vecí (riadneho splácania úveru) v neprospech spotrebiteľa, ktorý uhrádza najprv len úroky a poplatky v celom rozsahu (!) a až následne dochádza k čiastočnej úhrade istiny. Pokiaľ je to práve žalobca ako dodávateľ, ktorý závadne konal, čoho dôsledkom bola bezúročnosť úveru a nemožnosť jeho predčasného zosplatenia (resp. neplatnosť zosplatenia), súd nevidí dôvody, prečo by za takej situácie mal byť zvýhodnený vo vzťahu k spotrebiteľovi opäť žalobca (!) a súd by mal v rozpore so žalobcom pripraveným obsahom zmluvy (Príloha zmluvy), tomuto priznať aj nárok na istinu, ktorý podľa zmluvy doposiaľ nie je splátný a uvedeným spôsobom modifikovať obsah zmluvy v neprospech spotrebiteľa.

134. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

135. Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

136. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

137. Žalobca bol v predmetnej veci v celom rozsahu neúspešný, nakoľko bola jeho žaloba vo vzťahu k žalovaným zamietnutá. Vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní neúspešný, neprislúcha mu nárok na náhradu trov konania. V plnom rozsahu tak boli v danej veci úspešní žalovaní, ktorí majú nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, pričom títo náhradu trov konania požadovali, preto im súd náhradu trov konania priznal. O konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

5Csp/95/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.